

maa komme ind paa undertiden at stille Kommissionerne, ogsaa ved Valg af Medlemmer til dem, noget friere i Forholdet til Rigsdagen, saaledes at man ikke i alt for høj Grad skal være udsat for, at de Betænkninger, der fremkomme, i ikke ringe Grad ere prægede af Hensynet til Partiernes taktiske Krav herinde paa Rigsdagen, saaledes som vi f. Eks. saa, at det i en uhyggelig og forargelig Grad var Tilfældet i Forsvarskommissionen.

Da jeg endvidere har den Opfattelse, at der paa Trafikvæsenets Omraade her i Landet arbejdes uhyre dyrt og uhyre upraktisk paa mange Omraader, kunde jeg ogsaa ønske, at man en Gang kom ind paa at besætte Trafikministerposten her i Landet med en virkelig overlegen, dygtig og indsigtfuld Mand paa dette Omraade. Jeg tror, det kunde være ganske heldigt en Gang at faa en saadan Mand til at stikke sin Sonde ned navnlig i hele Statsbanevæsenets Administration og Virkemaade. Jeg siger det i og for sig ikke til Forklejnelse for den nuværende højtærede Trafikminister. Han var min Modkandidat ved sidste Valg og var saa heldig at dumpe, thi ellers havde han nu været Lollik og ikke været Trafikminister. Havde Lolland været større end Jylland, havde vi antagelig set det ærede Medlem fra Saksøbing som Minister. Men jeg tror, at der her er et Punkt, hvor en kommende Regering vilde gøre en god Gerning, nemlig ved at holde dette Ministerium udenfor rent politiske Betragtninger og for en Gangs Skyld sætte en virkelig overlegen dygtig, indsigtfuld og haandfast Mand paa denne Post.

Jeg sympatiserer med Bestræbelserne for at indføre baade Sparsommelighed og andre lignende Ting. Selve dette, at Staten i Øjeblikket befinder sig i trange økonomiske Kaar, betyder jo i og for sig ikke, at Landet i sin Helhed er elendigt stillet. Man kan, som bekendt, godt have en fattig Stat og en velhavende Befolkning, og man kan have en rig Stat og en fattig Befolkning. Derfor ser jeg for saa vidt ikke saa mistrøstigt paa, om der i en Periode er økonomisk Trang i høj Grad i selve Statskassen, om jeg end beklager, at vi ere naaede dertil, idet en Del af det kunde være undgaaet. Men jeg er noget mere bange for, at der ogsaa er Skavanker ude i Befolkningen i Retning af, at dens Evne til at bære er bleven ret svækket, og at der maa ske en Reformation dér, overfor hvilken vi herinde staa ret magtesløse. Jeg tror, at en af Hovedaarsagerne til de

daarlige Forhold er en almindelig Leven over Evne. Det har været det her for Statskassen, men jeg tror, at det har været det ogsaa ude i Befolkningen, i alle Samfundslag. De af os, som have rejst i Udlandet og set, hvordan man dér lever i de store, brede Lag, ville være klare over, at man lever dyrere her i Landet, om end man paa sin Vis for saa vidt ogsaa lever bedre, end man gør noget andet Sted.

Men denne Leven over Evne er her i Landet bleven støttet af den Omstændighed, at der neppe noget andet Sted har været en saa uhyre Adgang til at gøre Gæld, som der har været her. Personlig Gæld, Detail-Gæld, om jeg saa maa sige, samt Gæld paa fast Ejendom. Her har Forholdet jo faktisk været saaledes, at hvis en Mand stillede sig i en Valgkreds med det Program, at han kunde skaffe nye Veje, nye Maader til at gøre Gæld paa, saa var der intet Menneske, der kunde slaa ham i den Kreds. Man laver Prioriteter, og oven paa Prioriteterne sætter man Hypoteker og Gud ved, hvad det er, det ene efter det andet. Hele denne kolossale Adgang til at gøre Gæld og atter Gæld er væsentlig udnyttet, og udnyttet i høj Grad, til at leve over Evne, og er ikke mindst en af de Ting, der have affødt de trykkede Forhold, hvorunder vi leve. I Forbindelse hermed kan det ikke skjules, at de kommunale Styrelser, særlig i Byerne, have foranlediget Indretningen af en Masse Lüksuforanstaltninger baade paa det ene og det andet Omraade, saaledes at Forholdet i Øjeblikket er det, at særlig Mellestanden i Byerne er skattespændt meget haardt. Det er et Forhold, man maa have Blikket meget stærkt fæstet paa, for mange Steder er det spændt til det yderste.

Saa vil jeg gerne vende mig en lille Smule til den højtærede Regering. Den højtærede Konseilspræsident udtalte i sin Programtale, at dette Ministerium var ensartet. Ja, det maa man jo haabe. Vi have jo f. Eks. en virkelig Forsvarsminister, som ikke har nogen Tro til et Folks hele indre Udvikling, hvis dette Folk først taber Evnen til at slaa fra sig. Det er naturligvis en Opfattelse, som er noget i Modstrid med de Radikales hidtidige Holdning og med Odense-Programmet og den Slags Rariteter. Men det glæder mig i allerhøjeste Grad at have en saadan virkelig Forsvarsminister. Jeg tvivler ikke om, at da han i denne Opfattelse er i Overensstemmelse med min Opfattelse, er han, som det ærede Medlem fra Holbæk (Rode) i Gaar bemærkede, den rette Mand